

Dz.U.2001.72.747

**zmiany:
2002-10-27 Dz.U.2002.113.984 art. 94**

USTAWA

z dnia 7 czerwca 2001 r.

o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków.

Rozdział 1

Przepisy ogólne

Art. 1. Ustawa określa zasady i warunki zbiorowego zaopatrzenia w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi oraz zbiorowego odprowadzania ścieków, w tym zasady działalności przedsiębiorstw wodociągowo-kanalizacyjnych, zasady tworzenia warunków do zapewnienia ciągłości dostaw i odpowiedniej jakości wody, niezawodnego odprowadzania i oczyszczania ścieków, a także ochrony interesów odbiorców usług, z uwzględnieniem wymagań ochrony środowiska i optymalizacji kosztów.

Art. 2. Użyte w ustawie określenia oznaczają:

- 1) gmina - także związek międzygminny i porozumienie międzygminne,
- 2) niezbędne przychody - wartość przychodów w danym roku obrachunkowym, zapewniających ciągłość zbiorowego zaopatrzenia w wodę odpowiedniej jakości i ilości i zbiorowego odprowadzania ścieków, które przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne powinno osiągnąć na pokrycie uzasadnionych kosztów, związanych z ujęciem i poborem wody, eksploatacją, utrzymaniem i rozbudową urządzeń wodociągowych i urządzeń kanalizacyjnych, oraz osiągnięcie zysku,
- 3) odbiorca usług - każdego, kto korzysta z usług wodociągowo-kanalizacyjnych z zakresu zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków na podstawie umowy z przedsiębiorstwem wodociągowo-kanalizacyjnym,
- 4) przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne - przedsiębiorcę w rozumieniu przepisów o działalności gospodarczej, jeżeli prowadzi działalność gospodarczą w zakresie zbiorowego zaopatrzenia w wodę lub zbiorowego odprowadzania ścieków, oraz gminne jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, prowadzące tego rodzaju działalność,
- 5) przyłącze kanalizacyjne - odcinek przewodu łączącego wewnętrzną instalację kanalizacyjną w nieruchomości odbiorcy usług z siecią kanalizacyjną, za pierwszą studzienką, licząc od strony budynku, a w przypadku jej braku - od granicy nieruchomości,
- 6) przyłącze wodociągowe - odcinek przewodu łączącego sieć wodociągową z wewnętrzną instalacją wodociągową w nieruchomości odbiorcy usług wraz z zaworem za wodomierzem głównym,
- 7) sieć - przewody wodociągowe lub kanalizacyjne wraz z uzbrojeniem i urządzeniami, którymi dostarczana jest woda lub którymi odprowadzane są ścieki, będące w posiadaniu przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjnego,
- 8) ścieki - wprowadzane do wód lub do ziemi:
 - a) wody zużyte na cele bytowe lub przemysłowe,
 - b) ciekłe odchody zwierzęce, z wyjątkiem gnojówki i gnojowicy przeznaczonej do rolniczego wykorzystania w sposób i na zasadach określonych w przepisach ustawy z dnia 26 lipca 2000 r. o nawozach i nawożeniu (Dz. U. Nr 89, poz. 991),

- c) wody opadowe lub roztopowe, ujęte w systemy kanalizacyjne, pochodzące z powierzchni zanieczyszczonych, w tym z centrów miast, terenów przemysłowych i składowych, baz transportowych oraz dróg i parkingów o trwałej nawierzchni,
- d) wody wykorzystane, odprowadzane z obiektów gospodarki rybackiej, jeżeli zawarty w nich ładunek zanieczyszczeń jest wyższy od ładunku zawartego w pobranej wodzie,
- 9) ścieki bytowe - ścieki z budynków przeznaczonych na pobyt ludzi, osiedli mieszkaniowych i terenów usługowych, powstające w szczególności w wyniku ludzkiego metabolizmu oraz funkcjonowania gospodarstw domowych,
- 10) ścieki komunalne - ścieki bytowe lub mieszaninę ścieków bytowych ze ściekami przemysłowymi, lub mieszaninę ścieków bytowych z wodami opadowymi, lub mieszaninę ścieków bytowych ze ściekami przemysłowymi i wodami opadowymi,
- 11) ścieki przemysłowe - ścieki odprowadzane z nieruchomości, na których prowadzi się działalność gospodarczą, niebędące ściekami bytowymi lub wodami opadowymi,
- 12) taryfa - zestawienie ogłoszonych publicznie cen i stawek opłat za zbiorowe zaopatrzenie w wodę i zbiorowe odprowadzanie ścieków oraz warunki ich stosowania,
- 13) taryfowa grupa odbiorców usług - odbiorców wyodrębnionych na podstawie charakterystyki zużycia wody lub odprowadzanych ścieków, warunków zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków, a także na podstawie sposobu rozliczeń za świadczone usługi,
- 14) urządzenia kanalizacyjne - sieci kanalizacyjne, wyloty urządzeń kanalizacyjnych służących do wprowadzania ścieków do wód lub do ziemi oraz urządzenia podczyszczające i oczyszczające ścieki oraz przepompownie ścieków,
- 15) urządzenie pomiarowe - przyrząd pomiarowy mierzący ilość odprowadzanych ścieków, znajdujący się na przyłączy kanalizacyjnym,
- 16) urządzenia wodociągowe - ujęcia wód powierzchniowych i podziemnych, studnie publiczne, urządzenia służące do magazynowania i uzdatniania wód, sieci wodociągowe, urządzenia regulujące ciśnienie wody,
- 17) właściciel - także posiadacz samoistnego i użytkownika wieczystego,
- 18) woda przeznaczona do spożycia przez ludzi - wodę przeznaczoną do picia, gotowania, przygotowywania pożywienia lub do innych celów w gospodarstwach domowych oraz każdą wodę używaną do produkcji żywności, środków farmaceutycznych i kosmetycznych, a także na potrzeby basenów kąpielowych i pływalni,
- 19) wodomierz główny - przyrząd pomiarowy mierzący ilość pobranej wody, znajdujący się na każdym przyłączy wodociągowym,
- 20) zbiorowe odprowadzanie ścieków - działalność polegającą na odprowadzaniu i oczyszczaniu ścieków, prowadzoną przez przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne,
- 21) zbiorowe zaopatrzenie w wodę - działalność polegającą na ujmowaniu, uzdatnianiu i dostarczaniu wody, prowadzoną przez przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne.

Art. 3. 1. Zbiorowe zaopatrzenie w wodę i zbiorowe odprowadzanie ścieków jest zadaniem własnym gminy.

2. W razie wspólnego wykonywania przez gminy zadania, o którym mowa w ust. 1, określone w ustawie prawa i obowiązki organów gminy wykonują odpowiednio właściwe organy:

- 1) związku międzygminnego,
- 2) gminy wskazanej w porozumieniu międzygminnym.

3. Gmina ustala kierunki rozwoju sieci w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy i miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego.

Art. 4. 1. Centralnym organem administracji rządowej właściwym w sprawach zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków jest Prezes Urzędu Mieszkalnictwa i Rozwoju Miast.

2. Do zadań Prezesa Urzędu Mieszkalnictwa i Rozwoju Miast w zakresie zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków należy w szczególności:

- 1) opracowywanie projektów aktów normatywnych,
- 2) określanie kierunków zleczanych prac naukowo-badawczych,
- 3) współdziałanie z gminami, organizacjami zawodowymi i społecznymi,
- 4) współpraca z zagranicą.

Rozdział 2

Zasady zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków

Art. 5. 1. Przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne ma obowiązek zapewnić zdolność posiadanych urządzeń wodociągowych i urządzeń kanalizacyjnych do realizacji dostaw wody w wymaganej ilości i pod odpowiednim ciśnieniem oraz dostaw wody i odprowadzania ścieków w sposób ciągły i niezawodny, a także zapewnić należyłą jakość dostarczanej wody i odprowadzanych ścieków.

2. Jeżeli umowa o zaopatrzenie w wodę lub odprowadzanie ścieków nie stanowi inaczej, odbiorca usług odpowiada za zapewnienie niezawodnego działania posiadanych instalacji i przyłączy wodociągowych lub instalacji i przyłączy kanalizacyjnych z urządzeniem pomiarowym włącznie.

Art. 6. 1. Dostarczanie wody lub odprowadzanie ścieków odbywa się na podstawie umowy o zaopatrzenie w wodę lub odprowadzanie ścieków zawartej między przedsiębiorstwem wodociągowo-kanalizacyjnym a odbiorcą usług.

2. Przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne jest obowiązane do zawarcia umowy o zaopatrzenie w wodę lub odprowadzanie ścieków z osobą, której nieruchomość została przyłączona do sieci i która wystąpiła z pisemnym wnioskiem o zawarcie umowy.

3. Umowa, o której mowa w ust. 1, zawiera w szczególności postanowienia dotyczące:

- 1) ilości i jakości świadczonych usług wodociągowych lub kanalizacyjnych oraz warunków ich świadczenia,
- 2) sposobu i terminów wzajemnych rozliczeń,
- 3) praw i obowiązków stron umowy,
- 4) procedur i warunków kontroli urządzeń wodociągowych i urządzeń kanalizacyjnych,
- 5) ustaleń zawartych w zezwoleniu, o których mowa w art. 18,
- 6) okresu obowiązywania umowy oraz odpowiedzialności stron za niedotrzymanie warunków umowy, w tym warunków wypowiedzenia.

4. Umowa, o której mowa w ust. 1, może być zawarta z osobą, która posiada tytuł prawny do korzystania z obiektu budowlanego, do którego ma być dostarczana woda lub z którego mają być odprowadzane ścieki, albo z osobą, która korzysta z nieruchomości o nieuregulowanym stanie prawnym.

5. Jeżeli nieruchomość jest zabudowana budynkami wielolokalowymi, umowa, o której mowa w ust. 1, zawierana jest z właścicielem budynku lub z zarządcą nieruchomości wspólnej.

6. Na wniosek właściciela lub zarządcy budynku wielolokalowego, o którym mowa w ust. 4 i 5, przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne zawiera umowy z korzystającymi z lokali osobami, jeżeli:

- 1) wszystkie lokale wyposażone są w zainstalowane wodomierze zgodnie z obowiązującymi warunkami technicznymi w sposób uzgodniony z przedsiębiorstwem wodociągowo-kanalizacyjnym,
- 2) możliwy jest odczyt wskazań wodomierzy,
- 3) wnioskodawca ustala sposób rozliczeń różnic wskazań między wodomierzem głównym a wodomierzami zainstalowanymi w poszczególnych lokalach oraz zasady ich utrzymania,
- 4) uzgodniony został przez strony sposób przerywania dostarczania wody do lokalu bez zakłócania dostaw wody w pozostałych lokalach; w szczególności przez możliwość przerywania dostarczania wody do lokalu rozumie się również założenie plomb na zamkniętych zaworach odcinających dostarczanie wody do lokalu.

7. Przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne może wyrazić zgodę na zawarcie umów z korzystającymi z lokali osobami, o których mowa w ust. 4 i 5, również w przypadku, gdy nie są spełnione warunki, o których mowa w ust. 6.

Art. 7. Przedstawiciele przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjnego, po okazaniu legitymacji służbowej i pisemnego upoważnienia, mają prawo wstępu na teren nieruchomości lub do pomieszczeń każdego, kto korzysta z usług, w celu przeprowadzenia kontroli urządzenia pomiarowego, wodomierza głównego lub wodomierzy zainstalowanych w lokalu i dokonania odczytu ich wskazań, dokonania badań i pomiarów, przeprowadzenia przeglądów i napraw urządzeń posiadanych przez przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne, a także sprawdzenia ilości i jakości ścieków wprowadzanych do sieci.

Art. 8. 1. Przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne może odciąć dostawę wody lub zamknąć przyłącze kanalizacyjne, jeżeli:

- 1) przyłącze wodociągowe lub przyłącze kanalizacyjne wykonano niezgodnie z przepisami prawa,
- 2) odbiorca usług nie uiścił opłat za pełne dwa okresy obrotowe następujące po dniu otrzymania upomnienia w sprawie uregulowania zaległej opłaty,
- 3) jakość wprowadzanych ścieków nie spełnia wymogów określonych w przepisach prawa lub stwierdzono celowe uszkodzenie albo pominięcie urządzenia pomiarowego,
- 4) został stwierdzony nielegalny pobór wody lub nielegalne odprowadzanie ścieków, to jest bez zawarcia umowy, jak również przy celowo uszkodzonych albo pominiętych wodomierzach lub urządzeniach pomiarowych.

2. Przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne, które odcięło dostawę wody, jest obowiązane do równoczesnego udostępnienia zastępczego punktu poboru wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi i poinformowania o możliwościach korzystania z tego punktu.

3. Przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne o zamiarze odcięcia dostawy wody lub zamknięcia przyłącza kanalizacyjnego oraz o miejscach i sposobie udostępniania zastępczych punktów poboru wody zawiadamia powiatowego inspektora sanitarnego, **wójta (burmistrza, prezydenta miasta)** oraz odbiorcę usług co najmniej na 20 dni przed planowanym terminem odcięcia dostaw wody lub zamknięcia przyłącza kanalizacyjnego.

Art. 9. 1. Zabrania się wprowadzania ścieków bytowych i ścieków przemysłowych do urządzeń kanalizacyjnych przeznaczonych do odprowadzania wód opadowych, a także wprowadzania ścieków opadowych i wód drenażowych do kanalizacji sanitarnej.

2. Zabrania się wprowadzania do urządzeń kanalizacyjnych:

- 1) odpadów stałych, które mogą powodować zmniejszenie przepustowości przewodów kanalizacyjnych, a w szczególności żwiru, piasku, popiołu, szkła, wyłoczyn, drożdży, szczeciny, ścinków skór, tekstyliów, włókien, nawet jeżeli znajdują się one w stanie rozdrobnionym,

- 2) odpadów płynnych niemieszających się z wodą, a w szczególności sztucznych żywic, lakierów, mas bitumicznych, smół i ich emulsji, mieszanin cementowych,
 - 3) substancji palnych i wybuchowych, których punkt zapłonu znajduje się w temperaturze poniżej 85°C, a w szczególności benzyn, nafty, oleju opałowego, karbidu, trójnitrotoluenu,
 - 4) substancji żrących i toksycznych, a w szczególności mocnych kwasów i zasad, formaliny, siarczków, cyjanków oraz roztworów amoniaku, siarkowodoru i cyjanowodoru,
 - 5) odpadów i ścieków z hodowli zwierząt, a w szczególności gnojówki, gnojowicy, obornika, ścieków z kiszonek,
 - 6) niezdezynfekowanych ścieków ze szpitali i sanatoriów oraz z zakładów weterynaryjnych.
3. Przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne jest obowiązane do prowadzenia bieżącej kontroli ilości i jakości odprowadzanych ścieków bytowych i ścieków przemysłowych oraz kontroli przestrzegania warunków wprowadzania ścieków do urządzeń kanalizacyjnych.

Art. 10. Dostawca ścieków przemysłowych wprowadzanych do urządzeń kanalizacyjnych jest obowiązany do:

- 1) niezwłocznego powiadomienia właściciela urządzeń kanalizacyjnych o awarii powodującej zrzut niebezpiecznych substancji do urządzeń kanalizacyjnych, w celu podjęcia odpowiednich przedsięwzięć zmniejszających skutki awarii,
- 2) instalowania niezbędnych urządzeń podczyszczających ścieki przemysłowe i prawidłowej eksploatacji tych urządzeń,
- 3) umożliwienia właścicielowi urządzeń kanalizacyjnych dostępu w każdym czasie do miejsc kontroli ilości i jakości ścieków przemysłowych wprowadzanych do tych urządzeń oraz przeprowadzania kontroli sieci i urządzeń do podczyszczania ścieków będących własnością odbiorcy usług,
- 4) wewnętrznej kontroli przestrzegania dopuszczalnych ilości i natężeń dopływu ścieków przemysłowych oraz ich wskaźników zanieczyszczenia, w szczególności gdy wprowadzane ścieki przemysłowe stanowią więcej niż 10% wszystkich ścieków komunalnych dopływających do oczyszczalni oraz gdy zanieczyszczenie w ściekach przemysłowych może stwarzać zagrożenia dla bezpieczeństwa lub zdrowia osób obsługujących urządzenia kanalizacyjne lub bezpieczeństwa konstrukcji budowlanych i wyposażenia technicznego urządzeń kanalizacyjnych lub procesu oczyszczania ścieków,
- 5) udostępniania wyników wewnętrznej kontroli właścicielowi urządzeń kanalizacyjnych oraz informacji na temat posiadanych urządzeń podczyszczających ścieki, a także rodzaju i źródeł substancji niebezpiecznych wprowadzanych do ścieków,
- 6) zainstalowania urządzeń pomiarowych służących do określania ilości i jakości ścieków przemysłowych, na żądanie właściciela urządzeń kanalizacyjnych, jeżeli takie wymaganie jest uzasadnione możliwością wystąpienia zagrożeń dla bezpieczeństwa lub zdrowia osób obsługujących urządzenia kanalizacyjne lub bezpieczeństwa konstrukcji budowlanych i wyposażenia technicznego urządzeń kanalizacyjnych lub procesu oczyszczania ścieków.

Art. 11. Minister właściwy do spraw gospodarki przestrzennej i mieszkaniowej, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw środowiska, określi, w drodze rozporządzenia, sposób realizacji obowiązków dostawców ścieków przemysłowych oraz warunki wprowadzania ścieków do urządzeń kanalizacyjnych, w tym dopuszczalne wartości wskaźników zanieczyszczeń w ściekach przemysłowych wprowadzanych do urządzeń kanalizacyjnych oraz sposób sprawowania kontroli ilości i jakości ścieków, biorąc pod uwagę:

- 1) bezpieczeństwo i zdrowie osób obsługujących urządzenia kanalizacyjne,
- 2) ochronę konstrukcji budowlanych i wyposażenia technicznego urządzeń kanalizacyjnych,
- 3) podatność mieszaniny ścieków przemysłowych i ścieków bytowych na mechaniczno-biologiczne procesy oczyszczania,

- 4) ochronę wód, do których odprowadzane są ścieki komunalne, przed zanieczyszczeniem, a w szczególności spełnienie wymagań jakościowych odnoszących się do tych wód,
- 5) możliwość bezpiecznego dla środowiska wykorzystania osadów z oczyszczalni ścieków obsługującej zbiorczy system kanalizacyjny ścieków komunalnych.

Art. 12. 1. Nadzór nad jakością wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi sprawują organy Inspekcji Sanitarnej na zasadach określonych w przepisach o Inspekcji Sanitarnej.

2. Każdy materiał używany do uzdatniania wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi powinien posiadać pozytywną ocenę higieniczną właściwego terenowo organu Inspekcji Sanitarnej.

3. Zastosowanie nowych technologii uzdatniania wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi wymaga zgody właściwego wojewódzkiego inspektora sanitarnego.

4. Badanie pobranych próbek wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi mogą wykonywać laboratoria Inspekcji Sanitarnej lub inne laboratoria o udokumentowanym systemie jakości prowadzonych badań wody, zatwierdzonym przez właściwy organ Inspekcji Sanitarnej.

5. **Wójt (burmistrz, prezydent miasta)** jest obowiązany do regularnego informowania mieszkańców o jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

Art. 13. Minister właściwy do spraw zdrowia, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw gospodarki wodnej, określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) wymagania dotyczące jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, w tym wymagania bakteriologiczne, fizykochemiczne, organoleptyczne,
 - 2) sposób oceny przydatności wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi,
 - 3) minimalną częstotliwość i miejsca pobierania do badania próbek wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi,
 - 4) zakres badania wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi,
 - 5) program monitoringu jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi,
 - 6) sposób nadzoru nad materiałami i wyrobami stosowanymi w procesach uzdatniania i dystrybucji wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi,
 - 7) sposób nadzoru nad laboratoriami wykonującymi badania jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi,
 - 8) sposób informowania konsumentów o jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi
- biorąc pod uwagę bezpieczeństwo i zdrowie ludzi.

Art. 14. Minister właściwy do spraw wewnętrznych, w porozumieniu z Ministrem Obrony Narodowej i Ministrem Sprawiedliwości, dla jednostek organizacyjnych podległych tym ministrom może określić, w drodze rozporządzenia:

- 1) warunki przyłączania nieruchomości do sieci oraz wymagania dotyczące urządzeń wodociągowych i urządzeń kanalizacyjnych służących tym jednostkom,
- 2) szczegółowe sposoby kontroli urządzeń, o których mowa w pkt 1,
- 3) warunki i tryb postępowania w sprawach zbiorowego zaopatrzenia w wodę oraz zbiorowego odprowadzania ścieków,

- 4) warunki korzystania z sieci wodociągowych w przypadku prowadzenia działań ratowniczych,
 - 5) wymagania technologiczne dotyczące urządzeń wodociągowych i urządzeń kanalizacyjnych,
 - 6) wymagania dotyczące zasilania elektroenergetycznego,
 - 7) wymagania dotyczące zapewnienia ciągłości funkcjonowania urządzeń wodociągowych i urządzeń kanalizacyjnych,
 - 8) tryb i sposób kontroli stanu przygotowania urządzeń wodociągowych i urządzeń kanalizacyjnych
- biorąc pod uwagę specyfikę jednostek organizacyjnych podległych tym ministrom.

Art. 15. 1. Przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne jest obowiązane zapewnić realizację budowy i rozbudowy urządzeń wodociągowych i urządzeń kanalizacyjnych, ustalonych przez gminę w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy oraz miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego, w zakresie uzgodnionym w wieloletnim planie rozwoju i modernizacji, o którym mowa w art. 21 ust. 1.

2. Realizację budowy przyłączy do sieci oraz studni wodomierzowej, pomieszczenia przewidzianego do lokalizacji wodomierza głównego i urządzenia pomiarowego zapewnia na własny koszt osoba ubiegająca się o przyłączenie nieruchomości do sieci.

3. Koszty zainstalowania i utrzymania wodomierza głównego pokrywa przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne, a urządzenia pomiarowego - odbiorca usług.

4. Przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne jest obowiązane przyłączyć do sieci nieruchomość osoby ubiegającej się o przyłączenie nieruchomości do sieci, jeżeli są spełnione warunki przyłączenia określone w regulaminie, o którym mowa w art. 19, oraz istnieją techniczne możliwości świadczenia usług.

Rozdział 3

Zasady udzielania zezwoleń na prowadzenie zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków oraz uchwalanie regulaminu

Art. 16. 1. Na prowadzenie zbiorowego zaopatrzenia w wodę lub zbiorowego odprowadzania ścieków jest wymagane uzyskanie zezwolenia wydawanego przez **wójta (burmistrza, prezydenta miasta)** w drodze decyzji.

2. Zezwolenie może być wydane na wniosek przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjnego, które:

- 1) ma na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej siedzibę i adres, oddział lub przedstawicielstwo w rozumieniu przepisów o działalności gospodarczej,
- 2) posiada środki finansowe lub udokumentuje możliwość ich uzyskania w wysokości niezbędnej do prawidłowego prowadzenia zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków,
- 3) posiada środki techniczne odpowiednie do zakresu działalności, o której mowa w ust. 1.

3. Nie mają obowiązku uzyskania zezwolenia gminne jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, prowadzące na obszarze własnej gminy działalność, o której mowa w ust. 1, na zasadach określonych w ustawie.

Art. 17. Wniosek o udzielenie zezwolenia powinien zawierać:

- 1) oznaczenie przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjnego ubiegającego się o zezwolenie, jego siedzibę i adres,
- 2) określenie przedmiotu i obszaru działalności,

- 3) określenie środków technicznych i finansowych, jakimi dysponuje wnioskodawca ubiegający się o zezwolenie na prowadzenie działalności objętej wnioskiem,
- 4) informacje o wynikach ekonomicznych dotychczasowej działalności gospodarczej wnioskodawcy,
- 5) informacje charakteryzujące poziom świadczonych usług w zakresie ilości, jakości oraz ciągłości dostarczania wody oraz odprowadzania ścieków,
- 6) informacje o technologiach stosowanych lub przewidzianych do stosowania przy dostarczaniu wody oraz odprowadzaniu i oczyszczaniu ścieków,
- 7) określenie terminu podjęcia działalności objętej wnioskiem,
- 8) numer w rejestrze przedsiębiorców,
- 9) projekt regulaminu dostarczania wody i odprowadzania ścieków.

Art. 18. Zezwolenie powinno określać w szczególności:

- 1) oznaczenie przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjnego, jego siedzibę i adres,
- 2) datę podjęcia działalności,
- 3) przedmiot i obszar działalności,
- 4) wymagania w zakresie jakości usług wodociągowo-kanalizacyjnych,
- 5) warunki, zakres i tryb kontroli realizacji zezwolenia i przestrzegania regulaminu, o którym mowa w art. 19 ust. 1,
- 6) warunki wprowadzania ograniczeń dostarczania wody w przypadku wystąpienia jej niedoboru,
- 7) zobowiązanie do prowadzenia przez przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne racjonalnej gospodarki w zakresie działalności objętej zezwoleniem,
- 8) warunki cofnięcia zezwolenia,
- 9) warunki dotyczące okoliczności, w których zezwolenie może być cofnięte bez odszkodowania.

Art. 19. 1. Rada gminy, po dokonaniu analizy projektów regulaminów dostarczania wody i odprowadzania ścieków, opracowanych przez przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne, uchwała regulamin dostarczania wody i odprowadzania ścieków, zwany dalej "regulaminem", obowiązujący na obszarze gminy.

2. Regulamin powinien określać prawa i obowiązki przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjnego oraz odbiorców usług, w tym:

- 1) minimalny poziom usług świadczonych przez przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne w zakresie dostarczania wody i odprowadzania ścieków,
- 2) szczegółowe warunki i tryb zawierania umów z odbiorcami usług,
- 3) sposób rozliczeń w oparciu o ceny i stawki opłat ustalone w taryfach,
- 4) warunki przyłączenia do sieci,
- 5) techniczne warunki określające możliwości dostępu do usług wodociągowo-kanalizacyjnych,
- 6) sposób postępowania w przypadku niedotrzymania ciągłości usług i odpowiednich parametrów dostarczanej wody i wprowadzanych do sieci kanalizacyjnej ścieków,

7) standardy obsługi odbiorców usług, a w szczególności sposoby załatwiania reklamacji oraz wymiany informacji dotyczących w szczególności zakłóceń w dostawie wody i odprowadzaniu ścieków.

Rozdział 4

Zasady ustalania taryf za zbiorowe zaopatrzenie w wodę i zbiorowe odprowadzanie ścieków

Art. 20. 1. Przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne określa taryfę na 1 rok.

2. Przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne określa taryfę na podstawie niezbędnych przychodów po dokonaniu ich alokacji na poszczególne taryfowe grupy odbiorców usług.

3. Ceny i stawki opłat określone w taryfie są różnicowane dla poszczególnych taryfowych grup odbiorców usług na podstawie udokumentowanych różnic kosztów zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków.

4. Przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne ustalają niezbędne przychody, o których mowa w ust. 2, uwzględniając w szczególności:

- 1) koszty związane ze świadczeniem usług, poniesione w poprzednim roku obrachunkowym, ustalone na podstawie ewidencji księgowej, z uwzględnieniem planowanych zmian tych kosztów w roku obowiązywania taryfy,
- 2) zmiany warunków ekonomicznych oraz wielkość usług i warunki ich świadczenia,
- 3) koszty wynikające z planowanych wydatków inwestycyjnych, na podstawie planów, o których mowa w art. 21 ust. 1.

5. Ewidencja księgowa, o której mowa w ust. 4 pkt 1, powinna w szczególności umożliwiać:

- 1) wydzielenie kosztów stałych i zmiennych, przychodów związanych z poszczególnymi rodzajami działalności przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjnego, a także w odniesieniu do poszczególnych taryf,
- 2) ustalenie kosztów związanych z działalnością inwestycyjną w poprzednim roku obrachunkowym,
- 3) dokonanie alokacji niezbędnych przychodów według taryfowych grup odbiorców usług.

Art. 21. 1. Przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne opracowują wieloletnie plany rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i urządzeń kanalizacyjnych będących w ich posiadaniu.

2. Plany, o których mowa w ust. 1, określają w szczególności:

- 1) planowany zakres usług wodociągowo-kanalizacyjnych,
- 2) przedsięwzięcia rozwojowo-modernizacyjne w poszczególnych latach,
- 3) przedsięwzięcia racjonalizujące zużycie wody oraz wprowadzanie ścieków,
- 4) nakłady inwestycyjne w poszczególnych latach,
- 5) sposoby finansowania planowanych inwestycji.

3. Plany, o których mowa w ust. 1, powinny być zgodne z kierunkami rozwoju gminy określonymi w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego oraz ustaleniami zezwolenia, o których mowa w art. 18.

4. Plany, o których mowa w ust. 1, uchwała rada gminy.

Art. 22. Przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne obciąża gminę na podstawie cen i stawek opłat ustalonych w taryfie za:

- 1) wodę pobraną z publicznych studni i źródeł ulicznych,
- 2) wodę zużytą do zasilania publicznych fontann i na cele przeciwpożarowe,
- 3) wodę zużytą do zraszania publicznych ulic i publicznych terenów zielonych.

Art. 23. 1. Minister właściwy do spraw gospodarki przestrzennej i mieszkaniowej określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe sposoby określania taryf, w tym:

- 1) kryteria ustalania niezbędnych przychodów,
- 2) alokację kosztów na taryfowe grupy odbiorców usług,
- 3) kryteria różnicowania cen i stawek opłat.

2. Minister właściwy do spraw gospodarki przestrzennej i mieszkaniowej, wydając rozporządzenie, o którym mowa w ust. 1, bierze pod uwagę:

- 1) przy ustalaniu niezbędnych przychodów:
 - a) koszty eksploatacji i utrzymania, w tym amortyzację lub wartość umorzenia,
 - b) raty kapitałowe (ponad wartość amortyzacji),
 - c) odsetki od zaciągniętych kredytów i pożyczek,
 - d) rezerwy na należności nieregularne,
 - e) marżę zysku, której wysokość wynika z analizy nakładów na przedsięwzięcia inwestycyjne związane z modernizacją i rozwojem, przy zapewnieniu ochrony interesów odbiorców przed nieuzasadnionym wzrostem cen,
- 2) przy ustalaniu alokacji kosztów:
 - a) podział kosztów poniesionych w poprzednim roku obrachunkowym na poszczególne taryfowe grupy odbiorców,
 - b) przypisanie do poszczególnych taryfowych grup odbiorców kosztów budowy i rozbudowy urządzeń wodociągowo-kanalizacyjnych,
- 3) przy różnicowaniu cen i stawek opłat:
 - a) średniodobową i maksymalną wielkość zużycia wody i ilość wprowadzanych ścieków,
 - b) taryfowe grupy odbiorców,
 - c) strukturę cen i stawek opłat.

Rozdział 5

Zatwierdzanie taryf oraz zasady rozliczeń za zbiorowe zaopatrzenie w wodę i zbiorowe odprowadzanie ścieków

Art. 24. 1. Taryfy podlegają zatwierdzeniu w drodze uchwały rady gminy.

2. Przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne w terminie 70 dni przed planowaną datą wejścia taryf w życie przedstawia radzie gminy wniosek o ich zatwierdzenie.

3. Rada gminy zatwierdza taryfy w terminie 45 dni od dnia złożenia wniosku, o którym mowa w ust. 2.

4. Do wniosku o zatwierdzenie taryfy przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne dołącza szczegółową kalkulację cen i stawek opłat oraz aktualny plan, o którym mowa w art. 21 ust. 1.

5. **Wójt (burmistrz, prezydent miasta)** sprawdza, czy taryfy i plan, o którym mowa w art. 21 ust. 1, zostały opracowane zgodnie z przepisami ustawy, i weryfikuje koszty, o których mowa w art. 20 ust. 4 pkt 1, pod względem celowości ich ponoszenia.

6. Rada gminy może podjąć uchwałę o dopłacie dla jednej, wybranych lub wszystkich taryfowych grup odbiorców usług. Dopłatę gmina przekazuje przedsiębiorstwu wodociągowo-kanalizacyjnemu.

7. Przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne ogłasza zatwierdzone taryfy w miejscowej prasie lub w sposób zwyczajowo przyjęty w terminie do 7 dni od dnia podjęcia uchwały, o której mowa w ust. 1.

8. Jeżeli rada gminy nie podejmie uchwały w terminie 45 dni, wchodzi one w życie po upływie 70 dni od dnia złożenia wniosku o zatwierdzenie taryf określonych przez przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne.

9. Przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne ogłasza w miejscowej prasie taryfy, o których mowa w ust. 8, w terminie co najmniej 7 dni przed dniem wejścia ich w życie.

10. Taryfy obowiązują przez 1 rok.

Art. 25. Minister właściwy do spraw gospodarki przestrzennej i mieszkaniowej określi, w drodze rozporządzenia, wzór wniosku o zatwierdzenie taryf oraz niezbędny zakres informacji zawartych w uzasadnieniu taryf, biorąc pod uwagę:

- 1) zestawienie cen i stawek opłat,
- 2) kalkulację opłat,
- 3) plan, o którym mowa w art. 21 ust. 1,
- 4) informacje finansowe zawierające sprawozdania finansowe.

Art. 26. Rozliczenia za zbiorowe zaopatrzenie w wodę i zbiorowe odprowadzanie ścieków są prowadzone przez przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne z odbiorcami usług na podstawie określonych w taryfach cen i stawek opłat oraz ilości dostarczonej wody i odprowadzonych ścieków.

Art. 27. 1. Ilość wody dostarczonej do nieruchomości ustala się na podstawie wskazania wodomierza głównego, a w przypadku jego braku - w oparciu o przeciętne normy zużycia wody.

2. Minister właściwy do spraw gospodarki przestrzennej i mieszkaniowej określi, w drodze rozporządzenia, warunki prowadzenia rozliczeń za zbiorowe zaopatrzenie w wodę i zbiorowe odprowadzanie ścieków, biorąc pod uwagę wyposażenie nieruchomości w przyrządy i urządzenia pomiarowe.

3. Minister właściwy do spraw gospodarki przestrzennej i mieszkaniowej, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw gospodarki wodnej, określi, w drodze rozporządzenia, przeciętne normy zużycia wody dla poszczególnych odbiorców usług, które stanowią podstawę ustalania ilości pobranej wody w razie braku wodomierza, biorąc pod uwagę specyfikę poszczególnych odbiorców usług oraz wskaźniki średniego zużycia wody określone w szczególności dla gospodarstw domowych, usług oraz innej działalności w miastach i na wsiach.

4. Ilość odprowadzonych ścieków ustala się na podstawie wskazań urządzeń pomiarowych.

5. W razie braku urządzeń pomiarowych ilość odprowadzonych ścieków ustala się na podstawie umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1, jako równą ilości wody pobranej lub określonej w umowie.

6. W rozliczeniach ilości odprowadzonych ścieków ilość bezpowrotnie zużytej wody uwzględnia się wyłącznie w przypadkach, gdy wielkość jej zużycia na ten cel ustalona jest na podstawie dodatkowego wodomierza zainstalowanego na koszt odbiorcy usług.

Rozdział 6

Przepisy karne i kary pieniężne

Art. 28. 1. Kto bez uprzedniego zawarcia umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1, pobiera wodę z urządzeń wodociągowych, podlega karze grzywny do 5.000 zł.

2. Kto zrywa lub uszkadza plomby umieszczone na urządzeniach pomiarowych lub zaworze odcinającym, podlega karze grzywny do 5.000 zł.

3. Kto nie dopuszcza przedstawiciela przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjnego do wykonania czynności określonych w art. 7, podlega karze grzywny do 5.000 zł.

4. Kto bez uprzedniego zawarcia umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1, wprowadza ścieki do urządzeń kanalizacyjnych, podlega karze ograniczenia wolności albo grzywny do 10.000 zł.

5. Obok orzeczenia kary organ orzekający może nałożyć obowiązek zapłaty nawiazki na rzecz przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjnego, w wysokości 1.000 zł za każdy miesiąc, w którym nastąpiło bezumowne pobieranie wody z urządzeń wodociągowych lub wprowadzanie ścieków do urządzeń kanalizacyjnych tego przedsiębiorstwa.

6. Orzekanie w sprawach o czyny, o których mowa w ust. 1-3, następuje na podstawie przepisów Kodeksu postępowania w sprawach o wykroczenia.

Art. 29. 1. Karze pieniężnej podlega ten, kto stosuje taryfy:

1) nie przestrzegając obowiązku ich przedstawienia radzie gminy do zatwierdzenia określonego w art. 24 ust. 1 lub

2) zawyżając ceny i stawki zatwierdzone zgodnie z art. 24 ust. 3.

2. Karę pieniężną, o której mowa w ust. 1, wymierza **wójt (burmistrz, prezydent miasta)** w drodze decyzji.

3. Kara pieniężna, o której mowa w ust. 1, stanowi dochód gminy.

4. Wysokość kary pieniężnej, o której mowa w ust. 1, nie może przekroczyć 15% przychodu ukaranego przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjnego, osiągniętego w poprzednim roku podatkowym.

5. Kara pieniężna, o której mowa w ust. 1, jest płatna z dochodu po opodatkowaniu lub z innej formy nadwyżki przychodu nad wydatkami zmniejszonej o podatki.

6. Ustalając wysokość kary pieniężnej, **wójt (burmistrz, prezydent miasta)** uwzględni stopień szkodliwości czynu, stopień zawinienia oraz dotychczasową działalność przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjnego i jego możliwości finansowe.

7. Niezależnie od kary pieniężnej nałożonej na przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne **wójt (burmistrz, prezydent miasta)** może nałożyć karę, o której mowa w ust. 1, na kierownika przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjnego, z tym że kara ta może być wymierzona w kwocie nie większej niż 300% jego miesięcznego wynagrodzenia. Przepis ust. 6 stosuje się odpowiednio.

8. Kary pieniężne, o których mowa w ust. 1, podlegają ściągnięciu w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

Rozdział 7

Zmiany w przepisach obowiązujących, przepisy przejściowe i końcowe

Art. 30. W ustawie z dnia 24 października 1974 r. - Prawo wodne (Dz. U. Nr 38, poz. 230, z 1980 r. Nr 3, poz. 6, z 1983 r. Nr 44, poz. 201, z 1989 r. Nr 26, poz. 139 i Nr 35, poz. 192, z 1990 r. Nr 34, poz. 198 i Nr 39, poz. 222, z 1991 r. Nr 32, poz. 131 i Nr 77, poz. 335, z 1993 r. Nr 40, poz. 183, z 1994 r. Nr 27, poz. 96, z 1995 r. Nr 47, poz. 243, z 1996 r. Nr 106, poz. 496, z 1997 r. Nr 47, poz. 299, Nr 88, poz. 554 i Nr 133, poz. 885, z 1998 r. Nr 106, poz. 668, z 2000 r. Nr 12, poz. 136, Nr 89, poz. 991, Nr 109, poz. 1157 i Nr 120, poz. 1268 oraz z 2001 r. Nr 5, poz. 43) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w dziale IV skreśla się rozdział 3;
- 2) skreśla się art. 129.

Art. 31. 1. Osoby, które wybudowały z własnych środków urządzenia wodociągowe i urządzenia kanalizacyjne, mogą je przekazywać odpłatnie gminie lub przedsiębiorstwu wodociągowo-kanalizacyjnemu, na warunkach uzgodnionych w umowie.

2. Przekazywane urządzenia, o których mowa w ust. 1, powinny odpowiadać warunkom technicznym określonym w odrębnych przepisach.

Art. 32. 1. W terminie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne są obowiązane wystąpić z wnioskiem o udzielenie zezwolenia, o którym mowa w art. 16 ust. 1.

2. W terminie 1 roku od dnia wejścia w życie ustawy **wójt (burmistrz, prezydent miasta)** jest obowiązany do wydania decyzji w sprawie zezwolenia, o którym mowa w art. 16 ust. 1.

3. W terminie 9 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy rada gminy jest obowiązana do uchwalenia regulaminu, o którym mowa w art. 19 ust. 1.

Art. 33. 1. W terminie 12 miesięcy od dnia uzyskania zezwolenia, o którym mowa w art. 16 ust. 1, przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne jest obowiązane zainstalować u odbiorców usług brakujące wodomierze główne.

2. W terminie 12 miesięcy od dnia uzyskania zezwolenia, o którym mowa w art. 16 ust. 1, przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne jest obowiązane do zawarcia z dotychczasowymi odbiorcami usług umów, o których mowa w art. 6.

Art. 34. Ustawa wchodzi w życie po upływie 6 miesięcy od dnia ogłoszenia.